

Riedsútstel

Ried	: 17 september 2026
Agindapunt	: 11
Status	: Besluitvormend (<i>bespreekstuk</i>)
Program	: Alle programma's
Eardere behandeling	: Byld d.d. 3 september 2026
Portefúlgehâlder	: N.v.t.
Taheakke	: 1. Onderzoeksrapport Kwaliteit raadsvoorstellen gemeente Achtkarspelen
Saak- en stiknûmer	: 2026081920624/26ZG047090

Underwerp

Rekenkameronderzoek kwaliteit raadsvoorstellen Achtkarspelen

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Kennis te nemen van het rapport van de rekenkamer naar de kwaliteit van de raadsvoorstellen;
2. De aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen en het college te verzoeken deze uit te werken in concrete maatregelen en zorg te dragen voor implementatie en structurele borging van deze maatregelen in de organisatie;
3. Het college te verzoeken de raad in de jaarlijkse rapportage 'Opvolging aanbevelingen rekenkamer' te informeren over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen en de wijze waarop deze zijn geborgd.

Koarte gearfetting

De rekenkamer kan op eigen initiatief of op verzoek van de gemeenteraad of inwoners onderzoek doen naar doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van gemeentelijk beleid. In 2025/2026 heeft de rekenkamer onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de raadsvoorstellen van de gemeente Achtkarspelen en de uitkomsten van dat onderzoek staan nu op de agenda.

Foech ried/kolleezje

De rekenkamer rapporteert aan de raad en de raad is bevoegd om de aanbevelingen over te nemen en door middel van een raadsbesluit het college te verzoeken om de aanbevelingen uit te voeren.

Ynliding

De gemeenteraad neemt besluiten op basis van raadsvoorstellen van het college. De kwaliteit, volledigheid en leesbaarheid van deze voorstellen zijn daarom essentieel voor een goede kaderstellende en controlerende rol van de raad. De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de kwaliteit van raadsvoorstellen binnen de gemeente Achtkarspelen. Aanleiding voor dit onderzoek is het signaal dat raadsvoorstellen niet altijd eenduidig, volledig of helder genoeg zijn, waardoor besluitvorming onnodig complex wordt en de raad niet altijd optimaal in positie is. Het belang van goed opgebouwde en toegankelijke raadsvoorstellen is groot: zij vormen de basis voor transparante besluitvorming, versterken de kaderstellende rol van de raad en dragen bij aan het vertrouwen van inwoners in het gemeentebestuur.

Op 3 september 2026 heeft de rekenkamer de onderzoeksresultaten gepresenteerd in een commissievergadering Byld.

Te berikken effekt

Het borgen van een structureel hogere en meer eenduidige kwaliteit van raadsvoorstellen, zodat de raad consistent wordt ondersteund bij zijn kaderstellende en controlerende rol.

Argumenten

- 1.1 *Met het onderzoeksrapport voldoet de rekenkamer aan artikel 182 Gemeentewet (de rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur).*
- 2.1 *Het format voor raadsvoorstellen biedt een goede basis, maar bevat nog onvoldoende concrete en afdwingbare kwaliteitseisen.*
De Rekenkamer beveelt aan het format aan te scherpen en te voorzien van een duidelijke schrijfwijzer met minimale eisen per onderdeel (zoals zelfstandige leesbaarheid, toelichting van vaktermen, uitwerking van alternatieven, risico's en evaluatie), zodat de kwaliteit minder afhankelijk wordt van individuele opstellers.
- 2.2 *De toepassing van het format en de kwaliteitseisen vraagt om regelmatige bewustwording.*
De Rekenkamer adviseert om structureel te investeren in scholing van opstellers van raadsvoorstellen en dit onderdeel te maken van inwerkprogramma's en teamontwikkeling, zodat de kwaliteit organisatiebreed wordt versterkt.
- 2.3 *De rol van de griffie en de agendacommissie bij kwaliteitsbewaking is onvoldoende duidelijk en niet vastgelegd.*
De Rekenkamer beveelt aan om duidelijke afspraken te maken over hun rol, het moment van betrokkenheid en de wijze van toetsing, en deze vast te leggen in de procesbeschrijving, zodat de kwaliteitsbewaking beter wordt georganiseerd.
- 2.4 *De inhoudelijke toetsing van raadsvoorstellen door teammanagers wordt niet structureel en eenduidig uitgevoerd.*
De Rekenkamer adviseert om expliciet vast te leggen dat teammanagers verantwoordelijk zijn voor zowel een procesmatige als inhoudelijke toets op de kwaliteit van voorstellen, inclusief toetsing aan de minimale eisen uit de schrijfwijzer.
- 2.5 *Integrale afstemming vindt in de praktijk niet altijd tijdig en aantoonbaar plaats.*
De Rekenkamer beveelt aan om integrale afstemming (financieel, juridisch, risico-technisch) verplicht en aantoonbaar onderdeel te maken van het proces vóór agendering in het portefeuillehoudersoverleg, zodat voorstellen volledig en afgewogen aan het bestuur worden aangeboden.
- 3.1 *Door de raad in de jaarlijkse rapportage 'Opvolging aanbevelingen rekenkamer' te informeren over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen en de wijze waarop deze zijn geborgd, blijft de raad goed op de hoogte en kan eventueel bijsturen.*

Kanttekenings/risiko's

- 2.1 *De implementatie van de aanbevelingen vraagt inzet van capaciteit en organisatieontwikkeling.*
Het aanscherpen van formats, vastleggen van processen en organiseren van scholing brengt tijdelijk extra inspanning met zich mee.
- 2.2 *Striktere toepassing van regels en formats kan spanning geven ten opzichte van maatwerk.*
Het blijft belangrijk ruimte te houden voor verschillen in aard en complexiteit van voorstellen.

2.3 De voorgestelde verbeteringen vragen gedragsverandering en consistent gebruik in de praktijk.

Het effect zal zich geleidelijk manifesteren en vraagt blijvende aandacht van zowel management als bestuur.

Oanbefellings

In aansluiting op de beantwoording van de onderzoeksvragen zijn aanbevelingen geformuleerd. De belangrijkste conclusies en de aanbevelingen vindt u in de aanbiedingsbrief van de rekenkamer, voor in het rapport.

Bestjoerlike reaksje kolleezje

Op 24 juni 2026 heeft de rekenkamer de bestuurlijke wederhoorreactie van het college van B&W ontvangen.

Het college kan zich vinden in de hoofdconclusie dat de kwaliteit van de raadsvoorstellen de gemeenteraad in het algemeen in staat stelt zijn kaderstellende en controlerende rol te vervullen. Ook herkent het college het beeld dat de gemeente beschikt over een vaste structuur voor raadsvoorstellen, een helder beschreven proces en dat voorstellen in de meeste gevallen duidelijk maken welk probleem wordt aangepakt en welke beslissing van de raad wordt gevraagd.

Het college herkent een belangrijk deel van de door de rekenkamer benoemde verbeterpunten, maar plaatst ook enkele kanttekeningen bij de interpretatie van de bevindingen en de voorgestelde oplossingsrichtingen.

Finânsjes

De uitvoering van de aanbevelingen kan plaatsvinden binnen bestaande middelen. Eventuele kosten voor scholing en procesverbetering worden binnen reguliere budgetten opgevangen.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

N.v.t.

Ferfolchtrajekt

De raad wordt via de gevraagde voortgangsrapportage geïnformeerd over de uitvoering van de aanbevelingen.

Buitenpost, 9 juli 2026

De raadsgriffie

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van de raadsgriffie d.d. 9 juli 2026, punt nr.: 11;

Beslút:

1. Kennis te nemen van het rapport van de rekenkamer naar de kwaliteit van de raadsvoorstellen;
2. De aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen en het college te verzoeken deze uit te werken in concrete maatregelen en zorg te dragen voor implementatie en structurele borging van deze maatregelen in de organisatie;
3. Het college te verzoeken de raad in de jaarlijkse rapportage 'Opvolging aanbevelingen rekenkamer' te informeren over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen en de wijze waarop deze zijn geborgd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 17 september 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. G.J. Andringa

Dhr. J.D. de Vries MSc